

[Socialministeren.]

skel i befolkningen. I 1958 fulgte en fuldstændig revision af vor børneforsorgslovgivning, og i begyndelsen af indeværende år vedtoges de nye love om ulykkesforsikring og om enkepension. Endelig har vi i årene siden 1950 fået en række love på sørsforsorgens område, senest loven om ånds-svageforsorg, der blev vedtaget i slutningen af forrige samling.

Vi står nu over for en ny etape i denne reformlovgivning. Sygeforsikringskommissionen har afgivet en betænkning, der bl. a. indeholder forslag til gennemførelse af en generel sygelønsordning, og siden har også invalideforsikringskommissionen afgivet sin betænkning. Lovforslag på grundlag af disse betænkninger kan ventes fremsat i nær fremtid.

I det sociale lovgivningsprogram indtager forslag til lov om revalidering en central plads. Der kan nævnes flere årsager til, at revalideringen bør stå i centrum for vort mangesidede og forgrenede sociale tryk-system. Ethvert samfundssystem, der bygger på grundtanken om solidaritet mellem mennesker på tilværelsens lys- og skyggesider, vil lægge afgørende vægt på — så vidt det er menneskelig muligt — at skabe tryk mod sygdom. Vi står alle i dyb gæld til videnskaben, der ikke mindst i de sidste generationer har vundet beundringsværdige sejre i kampen mod sygdomme. Det har været følt helt selvfølgelig, at samfundet har bragt betydelige økonomiske ofre, for at enhver, der har behov derfor, kan opnå den bedst tænkelige behandling i sygdomstilfælde. Lige så selvfølgelig forekommer det i dag, at den, der bliver slået helt ud af sygdom, ulykke eller arbejdsløshed, må have krav på økonomisk støtte. Ulykkesforsikringsydelse, dagpenge under sygdom, invalidepension og arbejdsløshedsunderstøttelse må være af en sådan størrelse, at der bydes menneskeværdige kår.

Men når dette er sagt, må det tilføjes, at disse økonomiske ydelser ikke er et mål i sig selv. Det må aldrig blive den primære opgave for samfundet at yde økonomisk ækvivalens. Forebyggelsen må blive vort første mål, genoprettelsen det andet. Først som sidste udvej bør vi gribe til varige underholdsydelser. Ud fra dette synspunkt

har vi f. eks. udbygget vore sygdomsforebyggende foranstaltninger. Lad mig nævne vederlagsfri undersøgelse af gravide kvinder, sundhedsplejerskeordningen, skolelæger, vaccination, tuberkuloseundersøgelse o. s. v. Vi har søgt at styrke arbejderbeskyttelsen, der ikke kan erstattes af selv den bedst tænkelige ulykkesforsikring. En aktiv beskæftigelsespolitik vil i sig selv reducere ydelse af arbejdsløshedsunderstøttelse, og revalideringen må i videst muligt omfang mindske behovet for invalidepension og andre varige former for underholdshjælp.

Disse synspunkter har i de senere år gjort sig gældende med voksende styrke. Vi lever i en tid, der stiller materielle behov stærkt i forgrunden, men det må ikke glemmes, at den handicappede har behov, som ikke kan opfyldes gennem økonomiske ydelser. Der er først den daglige kontakt med medmennesker, som opnås gennem arbejde på en arbejdsplads. Det er en erfaring, som er gjort af mange, at passivitet og isolering kan skabe psykiske vanskeligheder, som ofte hæves fuldstændigt, når man vender tilbage til et normalt arbejdsmiljø. Dertil kommer, at vi alle har et behov for at føle, at nogen har brug for os. Den invalid, der er tvunget til et uvirksomt liv, vil — selv om hans liv er nogenlunde økonomisk sikret — let komme til at føle sig som en byrde for omgivelserne. Det er derfor i pagt med tidens voksende forståelse for mentalhygiejniske problemer at tilstræbe, hvad jeg vil kalde en normalisering af de handicappedes tilværelse.

Foruden hensynet til den enkelte handicappede gør der sig også et samfundsmæssigt hensyn gældende. Når handicappede ikke får adgang til at nyttiggøre de evner, de har i behold, betyder dette ikke alene et produktionsmæssigt tab for samfundet, men dette må træde til med en eller anden form for underholdsydelse. Der bliver således i dobbelt forstand tale om økonomisk tab for samfundet. Hvis den handicappede derimod drages ind i produktionslivet, bliver der flere goder til os alle; samfundets forsorgsbyrde formindskes, og den handicappede, der efter en revalidering kan opnå en god arbejdsindtægt, vil tilmed gennem skatterne være med til at bidrage til samfundshusholdningen.